

Հավելված

Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԻ Խորհրդի

2010թ. հոկտեմբերի 4 -ի թիվ 27/3 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

**«Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան» ՊՈԱԿ-ում
պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և
բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական
սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ
վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ**

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը` ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2010թ. գործունեության տարեկան ծրագրի 4.7 կետը և ՀՀ վերահսկիչ պալատի Խորհրդի 2010թ. հունվարի 18-ի թիվ 1/12 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը` Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան» (ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ) ՊՈԱԿ-ում ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման համապատասխանության և արդյունավետության ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան` Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան» (ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ) ՊՈԱԿ-ին պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործում և բյուջետային մուտքերի ապահովում, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարում և օգտագործում:

Վերահսկողության օբյեկտը` «Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան» (ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ) ՊՈԱԿ:

**Վերահսկողության ծավալը`** 2008թ. «Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան» (ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ) ՊՈԱԿ-ը (այսուհետ` համալսարան) ՀՀ պետական

բյուջեից 2008թ.-ի ընթացքում ֆինանսավորվել է 954,934.6 հազ. դրամ՝ 7 ծրագրերով և 2009թ.-ին՝ 1,091,705.8 հազ. դրամ՝ 9 ծրագրերով, որոնք համարվել են էական և ընդգրկվել են վերահսկողության մեջ:

Վերահսկողության իրականացման ժամկետը՝ 01.02.2010թ.-ից մինչև 01.09.2010թ.-ը:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 01.01.2008- 01.01.2010թթ.:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևը, ինչպես նաև՝ համապատասխանության, ֆինանսական և կատարողական վերահսկողության տեսակները (ընտրանքային):

Ապացույցների ստացման մեթոդներից կիրառվել են փաստաթղթերի ու ակտիվների ստուգման, ընթացակարգերի, գործառույթների և գործընթացների ուսումնասիրության, ընտրանքի, հարցման, ինչպես նաև տարբեր տվյալների հաշվարկման և համադրման մեթոդները: Իրականացվել է ֆինանսական և այլ հաշվետվությունների ու համապատասխան տեղեկատվության տարրերի միջև փոխկապակցվածության և (կամ) համեմատության վերլուծություն:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել, ինչպես նաև վեր են լուծվել վերահսկողության դիտարկման և ստուգման փուլերում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության արդյունքները

I. Պետական սեփականության կառավարում և օգտագործում

2008-2009թթ. ընթացքում համալսարանը թվով 18 կազմակերպությունների հետ կնքել է ոչ բնակելի տարածքների վարձակալության պայմանագրեր: Կնքված վարձակալության պայմանագրերը չեն ստացել նոտարական վավերացում և պետական գրանցում: Խախտվել է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 654 և 655 հոդվածների պահանջները (բացառությամբ մեկ պայմանագրի): Գանձվել է ընդամենը 27,243.4 հազ. դրամ վարձավճար, որն ամբողջությամբ փոխանցվել է պետական բյուջե:

«Պոլիտեխնիկ» մարզական ակումբ հասարակական կազմակերպությունը համալսարանի մարզահամալիրի վարձակալությամբ տրամադրված տարածքից բացի

ստուգման պահին առանց պայմանագրի կնքման օգտագործում էր նաև մարգահամալիրի 143.4 քմ մակերեսով դահլիճը, հանդերձարանը և այլ կոմունալ հարմարություններ:

Գույքի դուրս գրման գործընթացի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ համալսարանի լուծարված սարքեր-սարքավորումների դուրս գրման և ապամոնտաժման արդյունքում առաջացել են շուրջ 9,398.2 հազ. դրամի թանկարժեք մետաղներ (ոսկի, արծաթ, պլատին, պալադիում) պարունակող ռադիոդետալներ, մասեր և հանգույցներ, որոնք սահմանված կարգով չեն հանձնվել ՀՀ ֆինանսների նախարարության «Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան» գործակալությանը (այսուհետ՝ գանձարան):

II. Բարձրագույն, հետբուհական և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը (այսուհետ՝ նախարարություն) բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրերի իրականացման նպատակով բյուջետային միջոցների նախատեսման համար հիմք է ընդունել համալսարանի կողմից ներկայացված անձնակազմի և ուսանողների թվաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Հաշվարկի հիմքում դրված չեն հաստատված նորմատիվներ կամ ֆինանսավորման չափանիշներ, բացառությամբ ՀՀ կառավարության 25.10.1994թ.-ի թիվ 504 որոշման 2-րդ կետի պահանջի համաձայն ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 03.01.1995թ.-ի հրամանով հաստատված դասախոս-ուսանողներ հարաբերակցության հաշվարկային թվերի:

Պայմանագրով սահմանված ուսման վարձի լրիվ փոխհատուցմամբ սովորողների միջին տարեկան թվաքանակից փաստացի պակաս թվաքանակով սովորողներ պահելու արդյունքում համալսարանին հատկացված ավելի ֆինանսավորումը 2008թ.-ին կազմել է 1,629.6 հազ. դրամ, 2009թ.-ին՝ 1,240.5 հազ. դրամ, 2008-2009թթ.-ին չօգտագործված կրթաթոշակը՝ 76.7 հազ. դրամ, ***ընդամենը 2,946.8 հազ. դրամ (1,629.6 + 1,240.5 + 76.7), որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:***

Հետբուհական մասնագիտական կրթության ուսանողական նպաստների ձևով ուսման վարձի լրիվ փոխհատուցման (անվճար) ծրագրով համալսարանը 2008-2009թթ. ասպիրանտուրա ընդունվելու նպատակով ստուգարքների հանձնման համար 2008թ.

հատկացված 7,149.0 հազ. դրամ գումարից չի ծախսել 693.3 հազ. դրամը, 2009թ.-ին՝ 7,521.1 հազ. դրամից 1,092.8 հազ. դրամը: Ընդամենը չի ծախսվել **1,786.1 հազ. դրամ** (693.3+1092.8), որը **ենթակա է փոխանցման պետական բյուջե:**

Միջին մասնագիտական կրթական ծրագրի իրականացման նպատակով վարչական և սպասարկող անձնակազմի պահպանման ծախսերի համար ավելի ֆինանսավորումը կազմել է 2008թ.-ին՝ 4,939.8 հազ. դրամ, 2009թ.-ին՝ 3,084.0 հազ. դրամ, **ընդամենը՝ 8,023.8 հազ. դրամ, որը ենթակա է փոխանցման պետական բյուջե :**

III. Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեություն

Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային՝ թեմատիկ (այսուհետ՝ թեմատիկ) ծրագրերում ներգրավված գիտաշխատողների գիտական աստիճանի հավելավճարի վճարման համար 2008թ. ավելի ֆինանսավորումը կազմել է 1,253.8 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 1,492.7 հազ. դրամ: 2010թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդամենը ավելի ֆինանսավորումը կազմել է **2,746.5 հազ. դրամ** (1,253.8 + 1,492.7), որը ենթակա է վերականգնման կամ այդ չափով պակասեցման 2010թ.-ի համապատասխան ծրագրի համար բյուջեով նախատեսված միջոցներից:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 17.11.2001թ. N 1121 որոշմամբ (այսուհետ՝ որոշում) հաստատված «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բազային ֆինանսավորման կարգի» 13-րդ կետի պահանջի. գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության ենթակառուցվածքի պահպանման և զարգացման՝ բազային (այսուհետ՝ բազային) ծրագրով ֆինանսավորումը կատարվում է ըստ ամիսների համաձայն հայտի, որտեղ նշվում է պայմանագրի շրջանակներում ծրագրի իրականացման ենթակա գործառույթների գծով ձեռք բերված քանակական ու որակական ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկություններ և դրանց հիման վրա հաշվարկված գումարի չափի մասին մանրամասն հաշվարկներ, սակայն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության գիտության պետական կոմիտեի կողմից բազային ֆինանսավորումը կատարվել է առանց համապատասխան հայտի առկայության, այսինքն առանց աշխատանքների վերաբերյալ կատարողականի և հիմնավոր հաշվարկների: Չի կատարվել նաև որոշման 11-րդ կետի պահանջը՝ 2008-2009թթ.-ին կնքված բազային պայմանագրերում չի նշվել ծրագրի վերջնական կատարողական ակտի ժամկետը, հաշվետվության ձևերը, ինչպես նաև արդյունքների գնահատման կարգը:

IV. Վերանորոգման աշխատանքներ և գնումներ

ՀՀ կառավարության 22.05.2008թ.-ի N 495-Ա որոշման համաձայն ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից համալսարանի համար ապրանքներ ձեռք բերելու նպատակով բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման "Վարչական սարքավորումներ" հոդվածով ՀՀ ԿԳՆ-ին հատկացվել է 12,014.0 հազ. դրամ և համալսարանում վերանորոգման աշխատանքների իրականացման նպատակով "Շենքերի և շինությունների կապիտալ վերանորոգում" հոդվածով 30,986.0 հազ. դրամ:

Նախարարությունը թվով երկու կազմակերպությունների հետ կնքել է համալսարանի մասանաշենքերում վերանորոգման աշխատանքների կատարման 12,923.8 հազ. դրամի (նախահաշվային արժեքը՝ 14,039.5 հազ. դրամ), 6,027.0 հազ. դրամի (նախահաշվային արժեք՝ 7,001.8 հազ. դրամ) և 9,121.2 հազ. դրամի (նախահաշվային արժեքը՝ 9,986.0 հազ. դրամ) երեք պայմանագրեր:

Հատկացված միջոցներով կատարված աշխատանքները և մատակարարված ապրանքները 2008թ.-ին նախարարությունը սահմանված կարգով չի հանձնել համալսարանին, որի հետևանքով էլ դրանք վերջինիս կողմից չեն հաշվառվել:

Խախտվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի առաջին կետի պահանջը: Գնման առարկայի բնութագրերի ոչ ամբողջական և հստակ նկարագրման հետևանքով, նախահաշիվներում, փաստացի տեղադրված ապրանքների գները ինֆորմացիոն տեղակագրերի գներից ավելի նախատեսելու արդյունքում, նախահաշվային արժեքը (գինը) իրական արժեքից գերազանցել է համապատասխանաբար՝ 1,778.9 հազ. դրամ, 684.3 հազ. դրամ և 487.5 հազ. դրամ:

Համալսարանը «Ուսանողական սնունդ» և «Մանկապարտեզ» ստորաբաժանումների համար սննդի ձեռք բերումն իրականացրել է առանց գնման որևէ ձևի կիրառման, ուղղակի կնքված պայմանագրերի հիման վրա կամ առանց դրանց, հաշիվ-ապրանքագրերով :

V. Լիցենզավորում

Մինչև ՀՀ կառավարության 09.07.2009թ.-ի N 808-Ն որոշմամբ սահմանված լիցենզավորման կարգերի ուժի մեջ մտնելը, կրթական ծրագրերի լիցենզավորման մասին եզրակացություն տալու նպատակով համալսարանի անհրաժեշտ տարածքների հաշվարկի համար հիմք է ընդունվել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 02.02.2001թ.-ի N ԴԼ-26/204 գրությամբ նախարարությանը ներկայացված նորմատիվները (ՄՆԻՊ 2.08.02-89), համաձայն որի համալսարանի անհրաժեշտ տարածքների հաշվարկը կազմել է մեկ սովորողի հաշվարկով ընդհանուր մակերեսի դեպքում՝ 8.02 քառ. մետր, իսկ լսարանային մակերեսի դեպքում՝ 2.2 քառ. մետր: *Արդյունքում՝ համալսարանի փաստացի զբաղեցրած տարածքները, ներառյալ մասնաճյուղերը (123,764.1 քառ. մետր մակերես) լիցենզիայով նախատեսված սովորողների թվի (21,740 ներառյալ՝ հեռակա սովորողների սահմանային տեղերը) համեմատ՝ պակաս է, իսկ փաստացի սովորողների թվի (10,940 ներառյալ հեռակա սովորողների սահմանային տեղերը) համեմատ՝ բավարար:*

Եզրակացություն

1. ՀՀ կառավարությունը չի սահմանել պետական պատվերով (ուսման վճարի փոխհատուցում՝ նպաստի ձևով) բարձրագույն ուսումնական հաստատության մեկ սովորողի հաշվով ֆինանսավորման չափանիշները («Կրթության մասին » ՀՀ օրենքի 46-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջ):
2. Խախտվել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները:
3. Չի կատարվել ՀՀ կառավարության 17.11.2001թ. N 1121 որոշմամբ հաստատված կարգի 11-րդ և 13-րդ կետերի պահանջները՝ բազային ֆինանսավորումը կատարվել է առանց համապատասխան հայտի առկայության:

Առաջարկություններ

ՀՀ կառավարությանը

1. «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 46-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջի համաձայն սահմանել պետական պատվերով բուհ-ի մեկ սովորողի հաշվով ֆինանսավորման չափանիշներ:

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության Գիտության պետական կոմիտեին՝

Բազային ֆինանսավորումը կատարել ՀՀ կառավարության 17.11.2001թ.-ի N 1121 որոշմամբ հաստատված կարգի պահանջներին համապատասխան:

«Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան» ՊՈԱԿ-ին՝

- 1. Գնումներն իրականացնել «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի և այլ ենթաօրենսդրական ակտերի պահանջներին համապատասխան:**
- 2. Վերանայել «Պոլիտեխնիկ» մարզական ակումբ հասարակական կազմակերպության հետ անշարժ գույքի վարձակալության և սպասարկման համար կնքված պայմանագրերը, հաշվի առնելով ակումբի կողմից փաստացի շահագործվող տարածքը:**
- 3. Ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ թանկարժեք մետաղներ պարունակող ռադիոդետալները, մասերը և հանգույցները գանձարան հանձնելու համար:**

Արձանագրված վերականգնման ենթակա 15,503.2 հազ. դրամից վերահսկողության ընթացքում պետական բյուջե է փոխանցվել 12,756.7 հազ. դրամը, իսկ 2,746.5 հազ. դրամը պակասեցվել է 2010թ.-ի պետական բյուջեի համապատասխան ծրագրով նախատեսված միջոցներից:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի համաձայն մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին զրավոր տեղեկատվություն տրամադրել ընթացիկ հաշվետվությունում ամրագրված՝ խախտումները վերացնելու վերաբերյալ: